

NJFF
Hordaland

Kultur- og likestillingsdepartementet

Bergen, 20. september 2024

Dette innspillet sendes på vegne av Bergen og Hordaland Turlag (DNT), Sogn og Fjordane Turlag (DNT), Norges Jeger- og Fiskerforbund Hordaland, og Bergen og Omland Friluftsråd.

Forslag til endringer i spillemiddelordningen for anlegg til idrett og fysisk aktivitet

Høringsuttalelse fra Forum for natur og friluftsliv Hordaland og Forum for natur og friluftsliv Sogn og Fjordane

Forum for natur og friluftsliv (FNF) i Hordaland og Sogn og Fjordane viser til Kultur- og likestillingsdepartementets forslag til endringer i spillemiddelordningen for anlegg til idrett og fysisk aktivitet, med høringsfrist 20. september 2024. Her er våre innspill til den aktuelle høringsaken.

For det første ønsker vi å vise til punkt 4.5.3 *Søknadsberettigede aktører*. Vi mener at det her må spesifiseres *tydelig* at også lokallag av organisasjoner, der lokallagene er selvstendige juridiske enheter, må bli inkludert som søknadsberettigede i spillemiddelordningen. Som eksempel her kan nevnes lokale turlag, som er tilknyttet Den Norske Turistforening, men som ikke er «medlemsforeninger og underliggende organisasjonsledd» (jf. forslag til formulering i punkt 4.5.3 i høringsutkastet). Her må det ikke være rom for tolkning.

Vi ønsker også å fremheve at det må bli mulig for friluftslivsorganisasjoner å søke om tilskudd til egne bygg og anlegg – slik som for eksempel *Friluftslivets hus* i Bergen. *Friluftslivets hus* i Bergen er en forutsetning for alt arbeidet som Bergen og Hordaland Turlag gjør for friluftslivet i Vestland fylke, og kan ses på som like viktig friluftslivet lokalt og regionalt, som et klubbhus eller en treningshall vil være for et idrettslag.

På mer generelt grunnlag ønsker vi å spille inn at anlegg for friluftslivet prioriteres sterkere i den reviderte versjonen av spillemiddelordningen. Friluftslivet treffer bredt, og stimulerer til bedre folkehelse for store og varierte befolkningsgrupper. Det enkle friluftslivet vil også alltid på mange måter være et «lavterskeltilbud» som vil treffe alle sosioøkonomiske lag av befolkningen. Slik ordningen er i dag, mener vi at tilskudd til idrettsanlegg blir prioritert for høyt i forhold til friluftslivstiltak. Å bli kjent med naturen gjennom friluftsliv er også en forutsetning for at kommende

generasjoner skal bry seg om naturen vår. Og sånt sett er satsing på friluftsliv også satsing på natur og naturmangfold.

Foruten at idrett i dag prioriteres foran friluftsliv, mener vi at dagens ordning i det store og hele fungerer bra. Ventetiden kunne selvsagt vært kortere, men ordningen er forutsigbar – og det er det aller viktigste for de fleste som søker. Vi vil derfor advare mot å endre på for mye av ordningen for raskt – særlig uten å ha et velfundert kunnskapsgrunnlag å vise til; jf. også innstilling fra *Hovedutvalg kultur, idrett og inkludering*, til uttalelse fra Vestland fylkeskommune til den aktuelle høringen. Vi er her helt på linje med Vestland fylkeskommune, og mener at **søknadssummen fra fylkene fortsatt må vektas med 50 prosent** (og ikke en tredjedel, slik høringsforslaget legger opp til). En endring her vil medføre en betydelig reduksjon i tilgjengelige midler i Vestland fylke (omtrent 17 millioner kr), noe åpenbart vil gå sterkt utover frivilligheten. Vi er også enige med fylkeskommunen i at **en søker må kunne sende inn samme – eller fornyet – spillemiddelsøknad i mer enn tre år** – tatt i betraktning ventetiden på over tre i år i Vestland fylke.

Når det gjelder forslaget om forenklet anleggsordning, viser vi også her til innstillingen til uttalelse fra Vestland fylkeskommune. Vestland fylkeskommune har altså fordelt omtrent 15 prosent av den totale summen til nærmiljøanlegg. Å fastsette at bare 10 prosent av samlede tilskudd skal inn i den foreslåtte forenklete anleggsordningen, mener vi vil være svært negativt for friluftslivstiltak. Hvis det skal fastsettes en bestemt prosentsats, så mener vi i så fall at den må være minst 20 prosent. Vi er for øvrig enige med fylkeskommunen i at det ikke vil være fornuftig med en løpende søknadsfrist/saksbehandling for denne type anlegg.

FNF Oslo og Akershus viser i sin høringsuttalelse til at den nedre grensen for tilskudd, på 50 000 kr, rammer friluftslivet spesielt. Vi er her av samme oppfatning som FNF Oslo og Akershus, der vi mener at det i større grad bør legges til rette for at det kan etableres «tiltaks pakker» for enkel tilrettelegging for friluftsliv – f.eks. i én kommune – der det da er tilstrekkelig at hele pakken med tiltak for friluftsliv forholder seg til den nedre søknadssummen på 50 000 kr. Vi mener at det heller i mange tilfeller må ses på som en bra egenskap at tiltakene er av rimelig og «beskjeden» karakter.

Til slutt i dette innspillet ønsker vi å fokusere på miljø og bærekraft. Slik også Vestland fylkeskommune viser til i sin høringsinnstilling, mener vi at spillemiddelordningen i langt større grad enn i dag bør definere klare føringer for temaene *økonomisk, sosial og miljømessig bærekraft*. FNF er naturligvis særlig opptatt av å fokusere på den miljømessige bærekraften. I sin innstilling til uttalelse skriver Vestland fylkeskommune blant annet (vår understreking):

Regjeringa la 30. april 2024 fram «Alle inkludert! Handlingsplan for like muligheter til å delta i kultur-, idretts- og friluftslivsaktiviteter.» Ambisjonen er å få ned prisane og kostnadsdrivarar på aktivitetar, og å få meir kunnskap om sosial ulikskap og effektar av tiltak. I forslag til endringar i spelemiddelordninga for anlegg til idrett og fysisk aktivitet, manglar desse koplingane til andre utviklingsområde. Særleg er det lite fokus på bærekraft. Nasjonale styringsdokument innan folkehelse, friluftsliv og andre relevante område, viser til behov for samordning og satsing på inkludering og meir levedyktige modellar for både drift, rehabilitering/ bygging og organisering. Fylkesdirektøren tilrår at miljø- og bærekraft må vurderast og vektleggast i større grad for all anleggsutvikling. Det bør og vere større fokus på desse tema i dei årlege revideringane av føresegnene, basert på oppdatert kunnskap.

Vi er her helt enige med Vestland fylkeskommunen, og vi mener eksempelvis at spillemiddelordningen i mye større grad enn i dag må premiere utbedring av eksisterende bygg anlegg – i de tilfeller der dette er et alternativ til å bygge nytt. Nye idrettsanlegg bidrar ofte til nedbygging av natur, i tillegg til at mange ny-anlegg vil stå igjen med et stort klimagassavtrykk når de

er ferdige. Vi mener at det er helt naturlig at denne problemstillingen adresseres i den reviderte versjonen av spillemiddelordningen.

Vennlig hilsen,

Forum for Natur og Friluftsliv (FNF) Hordaland

v/ koordinator Gunvar Mikkelsen

Forum for Natur og Friluftsliv i Hordaland og Sogn og Fjordane er to samarbeidsfora for regionale natur- og friluftslivorganisasjoner i Vestland fylke. På vegne av våre tilsluttede organisasjoner arbeider vi for å ta vare på natur- og friluftslivinteressene i Vestland.

